

Perličky z lidické farní kroniky

Vzhledem ke své pohnuté historii mají Lidice z dob historických vlastně jenom kroniku farní. Ta se dochovala díky tomu, že poslední zápis byl farář Josef Štemberka (na fotografii) ukázat v Buštěhradě, kde zůstala ušetřena jinak totální likvidaci Lidic a všeho, co s obcí souviselo. Kdysi před léty jsem si z této kroniky vypsál několik poznámek, které vám teď předkládám. Tak kupříkladu jsem si poznamenal první zápis faráře Štemberky – je z roku 1909.

XX. farář: Dne 1. srpna 1909 byl na zdejší farní beneficium (trvalé právo na úřad) investován nový farář Josef Štemberka, dosud farář v Kolči. Naroděn v Pecce u Nové Paky 2. 2. 1869.

Pro zajímavost uvádím i onen zápis poslední, který byl pořízen nejspíše v květnu, či na začátku června roku 1942. *Zákaz průvodu o Božím Těle: Četnictvo z Buštěhradu oznamuje, že průvod o slavnosti B. Těla 7. VI. 1942 je zakázán.*

Jako učitele mě pochopitelně zaujaly zápisy, které se týkaly školy a školství. Našel jsem poměrně rozsáhlý zápis z roku 1923. Každá generace žehrá na to, že děti jsou čím dál tím víc zlobivější, že nemají úctu ke starším a učitelům, že zkrátka se to rok od roku horší a že my jsme takoví rozhodně nebyli. Myslíte si snad, že to bylo před 84 lety lepší? Nevím, ale pan farář musel být hodně rozezlený, když si do farní kroniky poznamenal toto:

Nekázeň žactva vybočuje v přímou anarchii, takže mládež lidické školy je svými výstřednostmi a zvlčilostí přímo postrachem všem slušným řádným lidem.

Tak např. koncem února vyučoval jsem ve třídě IV. B. Naproti ve třídě V., jež měla prázdnou a jak obvykle byla bez dohledu, ozývalo se hulákání, výskání atd. Poslal jsem žáka do oné třídy, by napomenul ke klidu. Když to bylo marno, sám jsem šel výtržníky napomenout. Žák Novák (změnil jsem příjmení, přeci jen si to mohou číst jeho potomci) z V. třídy skákal po lavicích, činil na mne posměšné posuňky, načež ze třídy vyběhl do třídy jiné. Nešed za ním, do oné třídy kázal jsem mu, by se postavil před lavice. Místo, aby poslechl, napřáhl na mne ruku, by mne udeřil do obličeje. Když jsem mu ruku zadržel, napřáhl druhou; zadržel jsem mu i tu, a tak mi šermoval oběma rukama před obličejem, že jen s úsilím jsem mu ruce udržel, aby mne neuhodil. To trvalo nějakou chvíli, až náhodou přítomná dcera p. řídícího došla pro něho. Když p. řídící se objevil, ustal teprve chlapec od svého šermování. P. řídícímu jsem vše oznámil a žádal o potrestání, jelikož předtím již jeden podobný případ se mi stal.

Podle všeho však nebyl žák potrestán tak, jak by si pan farář Štemberka představoval (nedostal „trojku z mravů“), protože o kousek dále je možné číst: ... *je to zajisté specialita lidické školy, že žáci, kteří jsou postrachem všem slušným lidem, dostávají na vysvědčení nejlepší známky z mravů.*

Tolik tedy dnešní výprava do historických pramenů o naší obci. Na ty další se těším zase někdy příště.

Připravil: Marek Veselý